

Wegwijs in signalering

NEN 3011 Veiligheidskleuren en -tekens in de werkomgeving en in de openbare ruimte

Het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN) timmert aan de weg met diverse symposia en informatiebijeenkomsten. Een goede zaak bij een kwijnend aanbod van pragmatische facilitaire informatie. Weten of iets kunnen opzoeken is al wat. Begrijpen, willen en kunnen toepassen zijn een paar stappen meer.

Leo Hooijmans

De NEN organiseerde op 12 oktober 2004 in samenwerking met de NVVS (Nederlandse Vereniging voor Veiligheidssignalering) een presentatie van de nieuwe NEN 3011. De uitgenodigden waren fabrikanten en ontwerpers van veiligheidssymbolen, facilitair managers, gebouwbeheerders, veiligheidskundigen, arbomedewerkers en een ieder die verantwoordelijk is voor de veiligheid van medewerkers.

Bij het welkomstwoord liet Bert Stap (voorzitter NVVS en dagvoorzitter) zijn teleurstelling blijken over het aantal inschrijvers. Zijn verwachting was 200 deelnemers. Het waren er slechts 65 (Waarvan zeven dames. Leuk dat drie daarvan direct naast je op dezelfde rij zitten.) In het algemeen waren er weinig facilitaire managers te vinden en waren er bedroevend weinig medewerkers uit de sector politie en brandweer. (On)Opvallend afwezig waren architectenbureau's en gebouwexploitanten.

In Amersfoort of Timbuktu

Bert heeft gelijk. Als het om afspraken met betrekking tot veiligheid gaat zouden er duizenden deelnemers moeten zijn. Enschede en Volendam zijn alweer vervaagd. De narigheid in de wereld lijkt allemaal ver weg. Wat kan ons hier gebeuren? Wat kan ons daar gebeuren?

Voor de twee laatste zinnen is nu de NEN 3011 gemaakt. Een Nederlandse norm met een knipoog naar de Europese normen en een poging tot wereldwijde afspraken te komen. Opdat een Chinees in Amersfoort en een Nederlander in Timbuktu bij calamiteiten snel de uitgang en/of de reddingsmiddelen kunnen vinden.

Signalering is in de Nederlandse maatschappij slecht gesteld. Het symposium werd gehouden in de Meervaart in Amsterdam. Leuk om te zien hoe de vers geïnformeerde deelnemers met elkaar bespraken wat er allemaal fout was op de locatie. Een uitgangsbordje dat naar een zaal wijst. Vluchtplannen die, zonder bril niet te lezen zijn en, verkeerd opgehangen zijn om je goed te oriënteren. Blussers die op afstand niet zichtbaar zijn. Helaas, de facilitair manager van de Meervaart stond niet op de deelnemerslijst. (en niet op de fmn-ledenlijst!)

Bekijk uw omgeving en/of bedrijfsgebouw alsof uw kinderen er werken en wat er met hen kan gebeuren bij een onjuiste informatie als er calamiteiten plaatsvinden! Neem er even de tijd voor. Een goede raad van Bert en onderstaande sprekers.

De sprekers waren Willem Heijboer (directeur Bloemsma Groep en bestuur NVVS), Fred Redeker (hoofd bouwen in infrastructuur Brandweer Den Haag), Henk Elenbaas (Thomas & Betts Netherlands BV (noodverlichting)), Liek Voorbij (NEN Normcommissie 'Grafische symbolen'), Jos Leeuwerink (manager ArboNed Trainingen) en Cok van 't Klooster (IBM afd. Veiligheid). Een ieder benadrukte uit zijn/haar professie het belang van een goede signalering. Fred liet zien dat zonder ppt-sheets een goed verhaal vrolijk gebracht kan worden en Cok vertelde uitgebreid wat er bij een nieuw- en verbouwproces allemaal goed gaat als je oplet, maar als je even niet oplet wat er dan fout kan gaan.

Het symposium was op papier goed van opzet. De catering van de Meervaart had wat moeite met de uitvoering. Lange rijen voor het lunchbuffet, onvoldoende koffie en onduidelijkheden waar wel en niet gerookt mocht worden. Hiervoor zijn goede pictogrammen voorhanden die mooi in de NEN 3011 staan. Tot hilariteit van een paar deelnemers was er een deelnemer die met een glas water de sigaretten doofden waar niet gerookt mocht worden. De betreffende junkies waren echter zo verslaafd dat ze gewoon weer een sigaret opstaken. Zou het met marktwerking te maken hebben? Als niemand meer rookt verkoopt de signalering 'verboden te roken' niet meer!

Digitaal Ja/Nee

Na het symposium wil je natuurlijk direct de norm inkopen via de NEN-shop (via internet). De norm staat keurig netjes vermeld om in het winkelwagentje te laden met de keuze voor papieren uitgave of digitaal downloaden (ophalen). De knop voor digitaal weigerde echter dienst. Het snelle ophalen zonder tijdverlies en weinig kosten ging niet door. De volgende morgen bij de NEN Klantenservice 20 minuten aan de telefoon gezeten (waarvan 8 minuten spreektijd) om te vragen hoe de norm digitaal zo spoedig mogelijk op kantoor kon zijn. Een allervriendelijkste dame meldde (in tegenstelling met informatie op het symposium) dat de norm er niet digitaal is en ook niet komt. Een en ander omdat de gedrukte uitvoering zo mooi

is en voorzien van een CD met pictogrammen! De bestelling van de papieren uitvoering kan men rechtstreeks ingeven en wordt dan dezelfde dag nog verzonden. Ze bood zelfs aan dat direct te doen tijdens het gesprek. Haar computer rinkelde dat de norm nog niet vrij was voor uitlevering. De 1000 stuks op voorraad waren administratief nog niet ingevoerd en konden niet worden verzonden. Gelukkig had ze een paar exemplaren op kantoor en één daarvan zou ze direct toezenden.

Dankzij TPG post was het exemplaar de volgende morgen op kantoor. Inderdaad een prachtig drukwerk waarmee de NEN na jaren blijk geeft verstand te krijgen van drukwerk. De gekleurde pictogrammen zijn natuurlijk debet aan het vrolijke uiterlijk. Met het mooie dunne glanzende papier is (waarschijnlijk) een poging gewaagd om kopieëren en scannen tegen te gaan. De vraag is of daar kruid voor gewassen is?

Auteursrecht/gebruikersrecht

Er is verwarring over auteursrecht en deze norm is een typisch voorbeeld. Hij is te koop met CD ((capaciteit 700MB) waarvan 80MB met pictogrammen in de formaten DWG, EPS, TIFF CMYK en TIFF RBG). Het is de bedoeling dat deze pictogrammen worden gebruikt om eenheid in signalering te brengen. Daarvoor koop je ze ook.

Op de CD staat echter '© Copyright 2004 Nederlands Normalisatie-instituut'. Op de eerste pagina van de papieren norm staat: 'Auteursrecht voorbehouden. Behoudens uitzondering door de wet gesteld mag zonder schriftelijke toestemming van het Nederlands Normalisatie-instituut niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm, opslag in computerbestanden of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op gehele of gedeeltelijke bewerking.'

Is deze overname van de voorwaarden al fout!? En wat als je signaaltekens en -kleuren gaat gebruiken. Is het aan een Chinees verboden om een nooduitgang aan te geven zonder dat hij daar rechten voor betaald aan de NEN in Nederland? 'Lale Hollandels' denken de Chinezen!

'Rare Nenners' denken wij! De boekvorm kost nu inclusief 'handlingkosten' 62 euro excl. Btw. Hiermee worden de werkelijke kosten voor het drukwerk en (in)directe kantoorkosten zeker niet betaald. Daar moet geld bij. Met een digitale norm zou de kostprijs absoluut lager zijn. Bij een verkoopprijs van 50% van de huidige prijs zou de NEN dik winst maken en de slimme gebruiker minder kosten hebben. De kosten voor een papieren uitvoering worden dan (terecht) zonder transportkosten bij de gebruiker neergelegd.

Een scan voor persoonlijk gebruik kost nu zeker een 30MB aan data om de norm op de flexplek, onderweg of op kantoor van de opdrachtgever bij de hand te hebben. Een rechtstreeks weggeschreven digitale uitvoering kost waarschijnlijk minder dan 2MB. De pictogrammen (als de digitale uitvoering goed wordt weggeschreven) kunnen kwalitatief voldoende zijn om een CD overbodig te maken.

Ieder bedrijf kan zo onnoemelijk veel kosten besparen. 'Het is maar dat je het weet als je erover nadenkt ©.' (deze is van ondergetekende voordat een ander er (copyright) op neemt!!)

